

Sygnatura akt XI GC 378/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie XI Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Dariusz Plewczyński

Protokolant: Natalia Wojnarowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółka akcyjna spółki komandytowej w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt XI GC 378/15

UZASADNIENIE

Sprawa rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym

Pozwem z dnia 10.12.2014 r. powódka (...) Spółka Akcyjna spółka komandytowa w S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M. kwoty 2.752,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu oraz kosztami windykacji. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że strona pozwana wielokrotnie zlecała powódce wykonywanie przewozu towarów, które to zlecenia powódka realizowała. Powódka dodała, że z tytułu wykonanych umów przewozu wystawiła pozwanej faktury VAT, pozwana jednak nie uiściła całej należności. Pozwem objęte są należności z faktur o początkowych numerach 701, 450, 518, 2036, (...) i odpowiadających im zleceń o początkowych numerach T23/05/48, T 29/05/21, T29/05/29, T 20/06/15, T18/08.

W sprawie wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Zgłosiła zarzut potrącenia wskazując na własne oświadczenia o potrąceniu z 10 lipca 2014, 31 lipca 2014r, 2 października 2014r. Podniosła, że powódka nie udowodniła roszczenia wynikającego z noty obciążeniowej nr (...). Pozwana zgłosiła ewentualny zarzut potrącenia z faktury nr (...) wystawionej na kwotę 1968zł na podstawie zlecenia nr (...) z dnia 4 lipca 2014r.

W toku procesu obie strony podtrzymały swoje stanowiska. Powódka wywodziła przy tym, że wierzytelności pozwanej zgłaszane do potrącenia wygasły na skutek wcześniejszych potrąceń dokonanych przez powódkę w oświadczeniach z dnia 15 kwietnia 2014r, 22 maja 2014r, 2 czerwca 2014r, 24 marca 2014r, a także 5 września 2014r i 4 grudnia 2014r. Pozwana zakwestionowała natomiast potrącenia wskazywane przez powódkę. Pozwana podniosła, że oświadczenia powódki o potrąceniu to nie są nawet dokumenty prywatne, bo nie mają podpisu, a nadto powódka nie udowodniła czy i kiedy zostały one doręczone pozwanej, a pozwana zaprzecza, aby je otrzymała.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zleceniem spedycyjnym nr T23/05/48 pozwana zleciła powódce wykonanie przewozu przesyłki na trasie M. – Ł. w dniu 23 maja 2014 r. Usługa została wykonana przez powódkę prawidłowo. Z tytułu umowy przewozu powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...), płatną na dzień 9 lipca 2014 r. w wysokości 651,90 zł.

Dowód:

- zlecenie, k. 22,
- list przewozowy, k. 23,
- faktura VAT, k. 24.

Pozwana zleceniem spedycyjnym T29/05/21 zleciła powódce wykonanie przewozu towaru na trasie K. – S. w dniach 28 – 29 maja 2014 r. Powódka przyjęła zlecenie do realizacji i wykonała usługę. Z tytułu umowy przewozu powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) r. płatną na dzień 20 lipca 2014 r. w wysokości 492 zł.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 27,
- list przewozowy, k. 28,
- faktura VAT, k. 29.

Pozwana zleciła powódce zleceniem nr T29/05/29, przewóz towaru na trasie N.-B. w dniach 28-29 maja 2014r . Powódka przyjęła zlecenie do realizacji, usługa została wykonana przez powódkę prawidłowo. Z tytułu umowy przewozu powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) r. płatną na dzień 21 lipca 2014r w wysokości 1353 zł.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 32, 37,
- list przewozowy, k. 33,
- faktura VAT, k. 34.

Pozwana zleciła powódce zleceniem nr T20/06/15, przewóz towaru na trasie B. – Ł. w dniach 18 – 20 czerwca 2014 r. Powódka przyjęła zlecenie do realizacji, usługa została wykonana przez powódkę prawidłowo. Z tytułu umowy przewozu powódka wystawiła pozwanej fakturę VAT nr (...) r. płatną na dzień 26 czerwca 2014 r. w wysokości 553,50 zł.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 37,
- list przewozowy, k. 38,
- faktura VAT, k. 39.

Pismem z dnia 19 sierpnia 2014 r. powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 3.050,40 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty, k. 40-41,

Pozwana zleciła powódce zleceniem nr (...) przewóz towaru na trasie M. – L. w dniach 18 – 18 sierpnia 2014 r. Usługa została wykonana przez powódkę. Z tytułu umowy przewozu powódka wystawiła fakturę VAT nr (...) płatną na dzień 12 października w wysokości 1.476 zł.

Na poczet tej faktury pozwana zapłaciła kwotę 887,50zł.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 42,
- list przewozowy, k. 43,
- faktura VAT, k. 44.
- przelew k.45

Powódka wystawiła pozwanej zlecenie przewozowe nr (...) z dnia 1 kwietnia 2014r na trasie G. –C.. Pozwana zlecenie wykonała i wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 1537,50zł z terminem płatności 1.06.2014r.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 63-65,
- dokumenty przewozowe, k. 66-68,
- faktura VAT, k. 62.

Powódka wystawiła pozwanej zlecenie przewozowe nr (...) na trasie D. –C.. Pozwana zlecenie wykonała i wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 922,50zł z terminem płatności 27.04.2014r.

Dowód:

- dokumenty przewozowe, k. 70-72,
- faktura VAT, k. 69.
- zlecenie k.101-102

Powódka wystawiła pozwanej zlecenie przewozowe nr (...) na trasie K. –D.. Pozwana zlecenie wykonała i wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 1968zł z terminem płatności 13.12.2014r.

Dowód:

- zlecenie spedycyjne, k. 76-78,
- dokumenty przewozowe, k. 79,
- faktura VAT, k. 75.

Pozwanej przysługiwała wierzytelność wobec powódki z faktury vat nr (...) na kwotę 1291,50zł płatna do dnia 4 lipca 2014r oraz wierzytelność z noty nr 214061237 na kwotę 35zł.

Niesporne nadto dowód:

- faktura VAT, k. 26.

-nota k.31

Pismem z dnia 10 lipca 2014 r. pozwana dokonała potrąceń kwot wynikających z faktur powódki nr (...), (...), (...) z kwotami z faktur nr (...) oraz z noty obciążeniowej nr (...). Po dokonanych potrąceniu pozostała pozwanej niedopłata powódki 1142 zł, którą pozwana potrąciła pismem z dnia 31 lipca 2014r z fakturą powódki nr (...) na kwotę 553,50 zł. W wyniku tego potrącenia powódka nadal miała do zapłaty na rzecz pozwanej z tytułu faktury (...) kwotę 588,50 zł. W dniu 2 października 2014r pozwana dokonała potrącenia kwoty 588,50 zł wynikającej z faktury (...) z należnością z faktury powódki (...) oraz dopłaciła kwotę 887,50zł.

Dowód:

- noty kompensacyjne, k. 59-60

-potrącenie z 2 października 2014r k.80

- potwierdzenie k.58

- pełnomocnictwo k.61

- przelew k.45

W dniu 24 marca 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu faktur nr (...) na kwotę 1045,50 zł , nr (...) na kwotę 74,50zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...) na kwotę 1476zł.

W dniu 15 kwietnia 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu noty nr 162/N/2014 na kwotę 1960 zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...) z dnia 20 lutego 2014r na kwotę 356 zł i z faktury nr (...) z dnia 13 marca 2014r na kwotę 922,50zł.

W dniu 22 maja 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu faktury nr (...) na kwotę 1623,60 zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...) na kwotę 1537,50zł. Powódka wystawiła na pozwaną fakturę nr (...) na kwotę 1623,60zł.

W dniu 2 czerwca 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu faktury nr (...) na kwotę 86,10 zł i noty 162/N/2014 na kwotę 681,50zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...) na kwotę 1291,50zł.

W dniu 5 września 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu faktury nr (...) na kwotę 651,90 zł z należnością pozwanej wynikającą z faktury nr (...) z dnia 20 maja na kwotę 523,90 zł.

W dniu 4 grudnia 2014 r. powódka sporządziła wydruk oświadczenia o potrąceniu wierzytelności z tytułu faktury nr (...) na kwotę 492 zł z należnością pozwanej wynikającą z noty nr 2140 61237 z dnia 20 maja 2014r na kwotę 35 zł.

Dowód:

- wydruk oświadczenia, k. 25,

- wydruk oświadczenia, k. 30,

- wydruk oświadczenia, k. 110,

- wydruk oświadczenia, k. 113,

- wydruk oświadczenia, k. 115,

- wydruk oświadczenia, k. 147,

-faktura k.112

Powódka wystawiła na pozwaną w dniu 14 kwietnia 2014r notę nr162/N/2014 na kwotę 1.960 zł z terminem płatności 14 kwietnia 2014r tytułem obciążenia za niezwrócone palety. Notą korygującą nr (...) obniżyła wartość noty 162/N/2014 z 1.960 zł do 800 zł.

Jako palety zwrócone traktowano palety fizycznie dostarczone do firmy (...) lub palety, których nie dostarczono z winy odbiorcy. Paletę uznawano za rozliczoną gdy odbiorca uznał paletę za nie spełniającą norm euro, a zleceniobiorca poinformował o tym fakcie zleceniodawcę. Palety były rozliczane per saldo i podsumowanie następowało na koniec roku.

Dowód:

- noty obciążeniowe, k. 35 – 36,116,135

-wydruk k.117,136

-zlecenia k.118-134

-korespondencją elektroniczną k.137-145

-list przewozowy k.146

- zeznania świadka K. O., k. 170.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest bezzasadne w całości.

Powództwo dotyczy należności przysługujących przewoźnikowi z tytułu przewozów wykonanych na terenie Polski. Zasady zawierania umów przewozu oraz obowiązki i uprawnienia stron reguluje ustawa z dnia 15 listopada 1984r – Prawo przewozowe (t.j. Dz.U. z 2000 Nr 50 poz. 601 ze zm.), a w dalszej kolejności także Kodeks cywilny. Zgodnie z umową przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy (art. 774 k.c.). Powódka domaga się realnego wykonania zobowiązania przez pozwanego tj. zapłaty należności za wykonane usługi, zgodnie z art. 354 § 1 k.c.

Sąd nie może wyrokować, co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie (art. 321 §1 k.p.c.). Żądanie powoda w rozumieniu tego przepisu to nie tylko dochodzona pozwem kwota ale także uzasadniające je okoliczności faktyczne. Przytoczenie okoliczności faktycznych i dowodów pozwalających na stwierdzenie ich istnienia umożliwia określenie granic uprawnień i zasadności żądań powoda, a więc ich indywidualizację (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod. red. Tadeusza Erecińskiego Warszawa 2000 Wydawnictwo Prawnicze wydanie III t.1, tezy 18-19 do art. 187 oraz teza 2 do art. 321). W judykaturze ugruntowany jest pogląd, iż o treści żądania w przypadku domagania się zasądzenia kwoty pieniężnej decyduje nie tylko końcowa cyfra żądania, lecz przesłanki faktyczne, na jakich jest ono oparte. Sąd nie jest upoważniony do orzeczenia o roszczeniach, wynikających z faktów, których powód nie przytaczał. Sąd orzekając o roszczeniach i powołując się na same fakty, których strona nie powoływała, dokonywałby niedopuszczalnej zmiany podstawy faktycznej uzasadniającej nie zgłoszone żądanie (por. Wyrok SN z 21 kwietnia 1965 sygn. akt II CR 92/65 opubl. w programie komputerowym Lex (...) pod nr (...) oraz Wyrok SN z dnia 18 kwietnia 1967 sygn. akt II PR 52/67 opub. Lex (...) nr (...)). Również w nowszym orzecznictwie wprost wyrażane jest stanowisko, iż w procesie cywilnym obowiązuje zasada związania sądu granicami ochrony prawnej dochodzonej przez powoda. Oznacza ona, że Sąd nie może zasądzić czego innego lub więcej, jak żądał powód, albo na innej, jak wskazana przez niego podstawa faktyczna powództwa (por. Wyrok SN z dnia 12 lutego 2002r sygn. akt. I CKN 902/99 opub. Lex (...) nr (...) oraz Wyrok SA w Katowicach z dnia 12 października 2001r sygn. akt I Aca 383/01 opubl. OSA 2002/8/49).

Powódka w pozwie wywodzi swoje roszczenia z konkretnych umów (zleceń przewozowych). Dla niniejszego procesu nie jest istotne ogólne saldo między stronami, ale to czy nadal istnieją zindywidualizowane wierzytelności objęte pozwem.

W ocenie Sądu na tak postawione pytanie należy udzielić odpowiedzi negatywnej.

Powódka w pozwie dochodzi należności (w całości bądź w części) z faktur o początkowych numerach 701, 450, 518, 2036, (...) i odpowiadających im zleceń o początkowych numerach T23/05/48, T 29/05/21, T29/05/29, T 20/06/15, T18/08.

Pozwana wskazuje, że wierzytelności objęte pozwem wygasły na skutek kolejnych potrąceń dokonanych przez pozwaną w pismach z dnia 10 lipca 2014r (kwoty z faktur powódki nr 701, 450, 518), 31 lipca 2014r (kwota z faktury powódki nr 2036), 2 października 2014r (kwota z faktury powódki nr (...)). W oświadczeniach o potrąceniu pozwana wskazała własne wierzytelności wobec powódki, których dotyczyło potrącenie.

Powódka nie kwestionowała tego, że wierzytelności pozwanej zgłoszone do potrącenia faktycznie istniały. Według niej uległy one jednak wcześniej umorzeniu na skutek wcześniejszych potrąceń dokonanych przez powódkę w oświadczeniach z dnia 15 kwietnia 2014r, 22 maja 2014r, 2 czerwca 2014r, 24 marca 2014r, a także 5 września 2014r i 4 grudnia 2014r. W związku z czym w ocenie powódki z uwagi na wcześniejsze dokonanie przez powódkę potrąceń i wygaśnięcie wierzytelności pozwanej, późniejsze potrącenia dokonane przez pozwaną nie były skuteczne. Pozwana zakwestionowała skuteczność potrąceń na które powołuje się powódka. Wskazała, że oświadczenia o potrąceniu to nie są nawet dokumenty prywatne, bo nie mają podpisu, a nadto powód nie udowodnił czy i kiedy zostały one doręczone pozwanej, a pozwana zaprzecza, aby je otrzymała.

W tym miejscu odnotowania wymaga, iż do wygaśnięcia roszczenia na skutek tego, iż każda ze stron ma przeciwstawną wierzytelność nie dochodzi przez sam fakt istnienia wierzytelności. Niezbędne jest bowiem bądź zawarcie umowy kompensacyjnej (umowa nienazwana) bądź złożenie oświadczenia o potrąceniu, które uregulowane jest w Kodeksie cywilnym (art. 498 i n k.c.). Do potrącenia długu z wierzytelnością nie dochodzi bowiem automatycznie przez to, że istnieją dwie wzajemne wierzytelności nadające się do potrącenia, ale konieczne jest oświadczenie, że się z prawa potrącenia korzysta (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2000r sygn. akt. I CKN 398/98 opubl. w progr. Lex nr 50856).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, iż umowa kompensacyjna nie została zawarta.

W ocenie Sądu powódka nie wykazała także, aby przed procesem złożyła pozwanej wyżej wskazane oświadczenia o potrąceniu. Pozwana w toku procesu fakt ten konsekwentnie kwestionowała. Tymczasem powódka nie tylko nie naprowadziła dowodów ale nawet twierdzeń na okoliczność tego kiedy i w jaki sposób oświadczenia (a w zasadzie wydruki) powódki zostały złożone (doręczone) pozwanej, a w szczególności, że złożyła je przed oświadczeniami pozwanej. W związku z czym brak jest podstaw do przyjęcia, że powódka złożyła skutecznie oświadczenia o potrąceniu i wygasły wierzytelności pozwanej wskazywane w sprzeciwie i objęte potrąceniami przez pozwaną. Jeżeli więc wierzytelności pozwanej wcześniej nie wygasły to mogły być objęte oświadczeniami o potrąceniu złożonymi przez pozwaną, których otrzymania powódka nie kwestionuje, a nadto fakt ten wynika z załączonych potwierdzeń. W takiej sytuacji wierzytelności powódki z pozwu wygasły na skutek potrąceń dokonanych przez pozwaną przed procesem, które to potrącenia wskazane są w sprzeciwie. Wobec wygaśnięcia przed procesem wierzytelności powódki, które objęte są pozwem, nie przysługują jej także opłaty dodatkowe w kwocie 40 euro.

Gdyby z jakichś względów uznać, że potrącenia dokonane przez pozwaną przed procesem nie były skuteczne i wierzytelności z pozwu nadal istnieją, wówczas za uzasadniony należałoby uznać ewentualny zarzut potrącenia zgłoszony w sprzeciwie z faktury nr (...) wystawionej na kwotę 1968zł na podstawie zlecenia nr (...) z dnia 4 lipca 2014r. Istnienia tej wierzytelności powódka nie kwestionuje, dodatkowo potwierdzają ją załączone do sprzeciwu dokumenty. W konsekwencji czego powództwo i tak podległoby oddaleniu.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o częściowo niesporne twierdzenia stron i dokumenty. Istotne elementy ustaleń i dowodów omówione były przy poszczególnych zagadnieniach. Istnienia samych wierzytelności strony w zasadzie nie kwestionowały. Spór sprowadzał się do oceny skuteczności oświadczeń o potrąceniu. Tak jak wskazano powyżej powódka nie wykazała, że dokonała skutecznych potrąceń przed procesem. Tym samym za skuteczne należy uznać potrącenia pozwanej (bo same wierzytelności nie były sporne). Zeznania świadka K. O. niewiele wniosły do sprawy, gdyż dotyczyły tylko jednego elementu tj. kwestii palet. Roszczenie z tym związane nie było objęte pozwem, gdyż dotyczyło wierzytelności powódki, którą chciała ona potrącić z wierzytelnością pozwanej. Dla wyczerpania tematu wskazać należy, że w ocenie Sądu nie było podstaw do naliczenia opłat za palety w ilości 33 sztuk. Z zeznań świadka wynika, że pozwana przedstawiła dokument potwierdzający, że palety w ilości 33 sztuk nie zostały wydane przez odbiorcę. Fakt nie wydania palet nie był kwestionowany przez powódkę, a został nieuwzględniony tylko z uwagi na nieprawidłową formę dokumentu. W ocenie Sądu naliczenie w takiej sytuacji kary byłoby nieuzasadnione i krzywdzące, gdyż pozwana umowę wykonała, a jedynie nie przedstawiła właściwego dokumentu.

Pozwana nie wskazała żadnych poniesionych kosztów, nie było więc podstaw do rozstrzygnięcia w tym przedmiocie.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:
 - peł. powoda z pouczeniem o apelacji
3. z apelacją lub za 30 dni.